

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Focșa Anatolie și reprezentantul Ministerului Justiției, Gainaru Iulian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Focșa Anatolie împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 01 decembrie 2015 Focșa Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 13 august 2012, menținută prin decizia Curții de Apel Bender din 20 decembrie 2012, s-a constatat lezarea de către Primăria or. Căușeni a onoarei și reputației profesionale în caracteristica eliberată pe numele lui Focșa Anatolie, s-a obligat Primăria or. Căușeni să dezmință conținutul caracteristicii prin eliberarea altei caracteristici, s-a încasat din contul Primăriei or. Căușeni în beneficiul lui Focșa Anatolie prejudiciul moral în mărime de 3000 de lei, s-a încasat din contul Primăriei or. Căușeni în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei.

Afirmă că, prin încheierea privind intentarea procedurii de executare și acordarea termenului de executare din 09 ianuarie 2013, emisă de executorul judecătorec Iulia Balan, s-a primit spre executare titlul executoriu nr.2-1810 din 13 august 2012 emis de Judecătoria Căușeni și s-a intentat procedura de executare, însă pînă în prezent nu a fost executat titlul executoriu enunțat în partea obligării Primăriei or. Căușeni de a dezminți conținutul caracteristicii prin eliberarea altei caracteristici.

Menționează că, nu există nici un motiv care să justifice o întîrziere de 3 ani în executarea hotărîrii judecătorești care, efectiv, nu necesită suport financiar, în pofida faptului că, primarul or. Căușeni a fost sancționat în baza art.318 alin.(2) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 200 de unități convenționale.

Susține că, prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 aprilie

2014 s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătorei Căușeni din 13 august 2012.

Consideră faptul că, neexecutarea hotărîrii este incompatibilă cu art.6 par.1 din CEDO, invocînd dispoziții ale normelor juridice care guvernează raportul juridic litigios.

Solicită constatarea încălcării art.6 par.1 din Convenția pentru protecția Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale prin asigurarea unei executări într-un interval rezonabil a hotărîrii judecătorești, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești irevocabile, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen a hotărîrii judecătorești în sumă de 150000 de lei cu titlu de satisfacție echitabilă în contul reparării prejudiciului moral cauzat, încasarea prejudiciului material în sumă de 40 de lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 februarie 2016 s-a admis parțial acțiunea, s-a constatat violarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești stabilit la art.6 al CEDO, s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Focșa Anatolie cu titlu de prejudiciu moral suma în mărime de 1000 de lei, cu titlu de cheltuieli materiale suma de 40 de lei, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prima instanță a reținut că, pînă în prezent nu a fost executat titlul executoriu nr.2-1810 din 13 august 2012, înaintat spre executare la data de 20 decembrie 2012, iar hotărîrea a rămas neexecutată pe parcursul a 3 ani, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la executare în termen rezonabil a cauzei prin durata excesivă a neexecutării hotărîrii judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 s-au respins apelurile declarate de Focșa Anatolie și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 24 februarie 2016.

La data de 12 iulie 2016, Focșa Anatolie a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale pricinii susținînd că, instanțele inferioare nu au elucidat circumstanțele importante ale pricinii.

Susține că, suma de 1000 de lei acordată cu titlu de satisfacție echitabilă nu este proporțională cu prejudiciul moral suferit și nu corespunde principiului satisfacției echitabile prin prisma art.6 CEDO, făcînd referire la explicațiile date în recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.6 din 01 noiembrie 2012.

La data de 05 august 2016 reprezentantul Ministerului Justiției, Gainaru Iulian a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale pricinii susținînd că, instanțele inferioare au interpretat eronat normele de drept material, invocînd norme juridice care guvernează raportul juridic litigios.

Susține că, conduita executorului judecătoresc Iulia Danu, este conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență, iar la materialele cauzei nu există nici o hotărîre disciplinară în privința executorului judecătoresc menționat, fapt ce denotă că ultimul a întreprins toate măsurile posibile.

Menționează că, Primăria or. Căușeni a emis altă caracteristică la data de 19 aprilie 2013, prin care a dezmințit conținutul caracteristicii din 28 septembrie 2011.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursurile ca fiind depuse în termen reieșind din faptul că decizia recurată datează cu 15 iunie 2016 (f.d.108-115), iar cererile de recurs fiind depuse la data de 12 iulie 2016 (f.d.119) și respectiv 05 august 2016 (f.d.124-127), prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile recurentului Focșa Anatolie din cererea de recurs precum că suma de 1000 de lei acordată cu titlu de satisfacție echitabilă nu este proporțională cu prejudiciul moral suferit și nu corespunde principiului satisfacției echitabile prin prisma art.6 CEDO, făcând referire la explicațiile date în recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.6 din 01 noiembrie 2012, nu pot fi reținute, or instanțele inferioare la stabilirea mărimii reparației prejudiciului cauzat s-au ghidat de criteriile legale prevăzute la art.2 alin. (6) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (în continuare – Legea nr.87).

Mai mult, recomandările Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, avînd caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept.

Nu poate fi reținut nici argumentul reprezentantului recurentului Ministrului Justiției, Gainaru Iulian precum că, conduita executorului judecătoresc Iulia Danu este conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență, iar la materialele cauzei nu există nici o hotărîre disciplinară în privința executorului judecătoresc menționat, fapt ce denotă că ultimul a întreprins toate măsurile posibile, or circumstanțele respective au fost obiectul de cercetare de instanțele inferioare, fiind date o apreciere acestora în acest sens.

La fel nu poate fi reținut nici argumentul precum că, Primăria or. Căușeni a emis altă caracteristică la data de 19 aprilie 2013, prin care a dezmințit conținutul caracteristicii din 28 septembrie 2011, deoarece acesta nu infirmă cele inserate în conținutul caracteristicii din 28 septembrie 2011.

Prin urmare, instanțele inferioare au elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii, acestea fiind examinate prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art.118 din aceeași lege și art.4 din Legea nr.87, dînd o apreciere justă acestora.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenții nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererilor de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurenți în cererile de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Focșa Anatolie și

reprezentantul Ministerului Justiției, Gainaru Iulian, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Focșa Anatolie și reprezentantul Ministerului Justiției, Gainaru Iulian se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru